

Musikhistoria

Kompositören - *Johann Sebastian Bach*

Föddes i Eisenach, 21 mars 1685 och dog 28 juli 1750 i Leipzig. Många säger att epoken Barocken, som Bach komponerade till, dog med honom eftersom han var envis och fortsatte komponera musik i den stilen långt efter att andra tappat intresse för att komponera till samma stil. Johann Sebastian Bach var inte bara kompositör utan spelade även orgel och han har komponerat många kända verk som många känner igen idag som t.ex: Toccata and Fugue in d - minor, Air och Minuet men det är bara tre utav många. Bach var också känd för den sakralmusiken han skrev. Han brukar kallas den 5:e evangelisten på grund av sina verk som var kopplade till hans starka tro. Hans förebild och stora inspiration var en tysk präst vid namnet Martin Luther. Han är känd för bland annat sina översättningar av bibeln.

Bach växte upp i en stor släkt och den var viktig för honom. När han var 10 år förlorade han båda sina föräldrar och var föräldralös men han hade sin bror, och han tog hand om honom. Han bildade sedan en stor familj när han växt upp. Året 1707, 17 oktober gifte sig Bach med sin syssling Maria Barbara och de fick tillsammans sju barn var av fyra överlevde och två av dem blev kända kompositörer. Året 1720 dog Maria Barbara tragiskt men inte långt därefter, 1721, gifte sig Bach igen. Denna gången med sångerskan Anna Magdalena Wicken. Hon födde tretton av Bachs tjugo barn, bara sex av de tretton överlevde och två blev kända kompositörer.

Epoken - *Barocken*

Barocken varade mellan ca. 1600 - 1700 - talet och var en ganska pampig och ståtlig epok. Man skulle visa vad man kunde, vad man hade och att man var bättre än andra helt enkelt. Det gjorde man genom storslagna instrument och starka stycken inom musiken. Bach var inte den ända kända kompositören som spelade under barocken. Med honom komponerade många andra, bland dem de kända kompositörerna: Antonio Vivaldi och Claudio Monteverdi och tillsammans utvecklade de musiken och musiken dem.

Musiken utvecklades på mycket och man spelade annorlunda, på sätt som man inte gjort förut. Innan, under renässansen, spelade man mycket efter dans och i olika sviter. Nu utvecklade man denna formen till tresatsig form men sviterna fanns kvar och var fortfarande populärt.

Sviter var när man satt ihop olika dansstycken för att spela alla dessa utan avbrott för applåder. Efter en svit kunde publiken sedan applådera och man satte igång och spelade en ny. En synonym för svit är serie, något som kommer i olika delar efter varandra men ändå sitter ihop. Som en svit på ett hotell då flera rum efter varandra sitter ihop i en svit och i en tv - serie få flera avsnitt sitter ihop som en serie. De olika danserna som dans i sviterna kunde vara: gaillarde, pavane och allemande.

Tresatsig form var när man spelade i tre olika satser den första snabb, nästa långsam och tillsist snabb igen. Det var en utveckling av sviterna på så sätt att man som man spelade mycket efter under renässansen men som fortfarande fanns kvar under barocken. Stycket "*de fyra årstiderna*" av Antonio Vivaldi är ett exempel på ett sådan stycke. Varje årstid kallas i för konserter och i stycket "*de fyra årstiderna*" finns det fyra konserter (våren, sommaren, hösten och vintern). Alla de årstiderna är uppdelade i tre delar, därav tresatsig form. Alla konserter

tillsammans bildade då ett opus eller ett verk som det också kan kallas och "de fyra årstiderna" är ett exempel på ett opus/verk.

Efter barocken så spelade man med tresatsig from in på wienklassicismen men sedan utvecklades även den tresatsiga formen till fyrsatsig from efter det

Kompositörer - under barocken

Bach som jag skrev en del om innan spelade mycket orgel och ett känt verk av honom är toccata and fugue in d-minor. Han spelar här i en speciell form av komposition som kallas fuga där man först presenterar sig och sedan spelar samma sak fast mer utvecklat och bearbetat. Klicka [här](#) för att höra Bachs toccata and fugue in d - minor och [här](#) för att höra ett mer modernt exempel på en fuga.

Under barocken utvecklades även en speciellt musikalisk gren, operan. Man satsade mycket pengar på stora, färggranna operor och under denna tiden fanns även många *kastralsångare*. En känd kompositör som jobbade med många stora opera föreställningar var *Claudio Monteverdi* som levde mellan åren 1567 - 1643 han skrev bland annat verken: orfeus och arianna. Om du klickar [här](#) kan du hitta hela uppsättningen av orfeus inspelad i Barcelona.

En annan känd kompositör som levde under barocken var *Antonio Vivaldi* som nämnts tidigare. Det sägs att han var en stor del av hur musiken utvecklades och var en av de kompositörerna som började spela *concerto grosso*. Han var också en av de som spelade med *terassdynamik* (orkestern spelar en del och sedan samma del igen fast tystare, som ett eko). Klicka [här](#) för att hör ett exempel på både terassdynamik och concerto grosso.

Ett verk - toccata and fugue in d - minor

Jag hade tänkt berätta om ett speciellt verk som Bach har skrivit. Det verks som jag tänkt beskriva är känt och kallas toccata and fugue in d - minor. Bach skrev detta verk mellan åren 1703 - 1707 och många brukar beskriva musiken som mörk och ganska ruskig men det är inte särskilt konstigt. Bach var en man som genomlevde mycket sorg. Han var föräldralös innan han fyllt 10 år och även om han hade stor släckt måste det vara svårt att förlora sin föräldrar och sedan bara ha sin bror som närmaste familj. Sedan hade ju Bach turen att få hitta kärleken två och dessutom gifta sig två och att de två fruarna sedan födde hans 20 barn men han hade också oturen att förlora så många av de barnen och båda hans fruar också. Det är otroligt mycket för en person att klar själv, och det visar att han var en stark person precis som hans musik och detta verket är. Kompositionsformen är fuga och det är som sagt tidigare i texten när man först presenterar en del och sedan bearbetar den genom hela stycket. I just detta fallet kan man hör rätt tydligt vilken del det är han presenterar. Instrumentet som är mycket i fokus är orgeln. Bach spelade själv orgel och det är ett kraftfullt instrument som passar extremt bra in i epoken barocken. Temat i toccata and fugue in d - minor är rätt oklart. Många säger att det är mörkt, tung sorg och nästan läskigt men så är det andra som tycker att det är vackert, ståtligt, pampigt och starkt. Jag själv tycker att det är en blandning mellan båda. Det är starkt, självständigt och ståtligt men fortfarande en tung sorg och rätt mörkt.

Politik & kultur - påverka det kompositören?

Politiskt sätt kan jag säga att Tyskland är ganska fredligt och lugnt under Bachs tid. Det är krig eller något som gör folket kritiska nog att protestera. Det finns, så klart, som det fanns överallt fattigdom och jag tror att kanske det kan ha varit något som irriterat Bach en del. Fattigdomen slog alla som inte var rika och Bach förlorade sin andra fru på grund av fattigdom och brist på pengar, dels. Kulturellt sätt kan man se att den blommar precis som musiken gör men något speciellt kan jag inte hitta.

Olika epoker - olika musik

Jag hade tänkt jämföra Johann Sebastian Bach med Ludwig van Beethoven och barocken med wienklassicismen. De stora skillnaderna mellan de två epokerna var helt enkelt att musiken utvecklades ännu mer. Det som varit tresatsig form nu blev, ABA - form/sonatform och rondo - form men tresatsig levde kvar och den utvecklades efter denna epoken till firsatsigform

ABA - form/sonatform är en musik kompositionsform som är uppdelad i tre delar: exposition, genomföring och åtagande. Den första delen, exposition presenterar ett huvudtema och ibland även ett sidotema. I andra delen, genomföring, bearbetas temana och i sista och tredje delen, åtagande, brukar temat (som presenterades i delen exposition) gå om igen, som en repris. Ett exempel på ett stycke som är skrivet i sonatform är Eine Kleine Nachtmusik av Mozart, klicka [här](#) för att lyssna.

Rondo - form är också en kompositionsform och ett exempel är på ett stycke är Für Elise av Beethoven, klicka [här](#) för att lyssna på det. I rondo-form jobbar kompositören med olika delar av olika karaktär. Först presenterar han/hon ett tema (A del) och sedan går de in på en ny del med en speciell karaktär, t.ex glad (B del). Efter det kommer temat igen (A delen) och sedan börjar ännu en ny del med annan karaktär och om den första var glad kanske denna är sorgsen eller dramatisk (C del). Och tillsist går spelas temat upp igen. Det kan självklart fortsätta med fler delar.

Operan fortsätter också utvecklas på sitt hör och ny föreställningar skapas men kastralsångare finns det inte många av längre. Ett exempel på en opera är trollflöjten och den är ju känd än idag och för att lyssna på ett känt stycke, Nattens Drottning, från trollflöjten klicka [här](#).

Nu har man också börjat jobba mer och mer med melodier. Det ska vara enkelt och lätt (inte svårighetsgrads relaterat utan motsatsen till tungt) och det är vackert. Det är också på tiden att börja prata om crescendo och diminuendo. Man börjar experimentera med ljudstyrka och att tona bort ljud på ett sätt man inte gjort förut.

Annars kan man säga att Barocken har börjat tunnats ut och utvecklas men mycket finns kvar och en hel del tillkommer.

Källor

Textkällor:

Författare	URL	Datum för besök	Senast uppdaterad	Institution
-	URL	2014.11.12	2014.10.02	Wikipedia
-	URL	2014.11.13	2014.11.09	Wikipedia
Oliver Lindman	URL	2014.11.13	2013.06.13	Musikhistoria.se
Oliver Lindman	URL	2014.11.13	2013.05.15	Musikhistoria.se
Maria Kamsäter	URL	2014.11.13	-	Google Drive

Musikkällor: - (exempel)

Kompositör	Stycke	URL	Institution
Bach	toccata and fugue	URL	YouTube
Vincent Lo	nokia - modern fuga	URL	YouTube
Vivaldi	de fyra årstiderna	URL	YouTube
Monteverdi	oferus	URL	YouTube
Bethoveen	für elise	URL	YouTube
Mozart	Eine Kleine Nachtmusik	URL	YouTube
Mozart	trollflöjten	URL	YouTube

Bildkällor:

Bild	URL	Datum för besök	Senast uppdaterad	Institution
Bach	URL	2014.11.12	2014.10.02	Wikipedia
Monteverdi	URL	2014.11.12	2014.09.02	Wikipedia
Vivaldi	URL	2014.11.12	2014.09.02	Wikipedia

*Klicka på URL för att nå sidorna.